

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

MOTTATT
16 DES 2015
DSS: Skanning

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
15/3209

Vår referanse:
201503784-11 008

Sted, Dato
Oslo, 09.12.2015

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I PSYKISK HELSEVERNLOVEN

Vi viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 9. oktober 2015.

Politidirektoratet har forelagt høringen for underliggende instanser. Vi har mottatt høringsuttalelse fra Oslo politidistrikt, som følger vedlagt i kopi.

Oslo politidistrikt støtter et regelverk som gir ansatte på akuttpsykiatriske enheter adgang til å kontrollere pasientene når de kommer inn i avdelingen enten ved innleggelse eller etter endt permisjon. Distriktet etterspør imidlertid en klargjøring i lovteksten hva gjelder kroppsvisitasjon, og skriver blant annet følgende i sin uttalelse:

"Det er vanlig å anse at kroppsvisitasjon er utenpå klær. For politiet er det også tidvis nødvendig å undersøke under klærne, og krever avkledning. Politiet avdekker erfaringsmessig både våpen og rusmidler mv. når det gjennomføres 'stripping'. Disse to formene for kroppsvisitasjon representerer selvsagt helt forskjellig grad av integritetskrenkelse. Etter vår vurdering bør det klart fremgå av regelverket hva slags kroppsvisitasjon som er tillatt, evt om det er behov for krav til evt mistanke for å kreve avkledning, og også hva slags formkrav som da er nødvendig."

Politidirektoratet er enig med Oslo politidistrikt og støtter ellers høringsforslaget.

Med hilsen

Kari-Grethe Stave
leder, Juridisk stab

June Kristin Bellika
rådgiver

Vedlegg:
Uttalelse av 01.12.2015 fra Oslo politidistrikt

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Hammersborggata 12

Tlf: 23 36 41 00
Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Giro:
www.politi.no

POLITIET
OSLO POLITIDISTRIKT

MOTTATT

Politidirektoratet

POLITIDIREKTORATET	
04 DES 2015	
Arkiv 08-18	Arkivkode 008
Saksnr. 201503784	Dok.nr. 10

OSLO POLICE DISTRICT

Deres referanse:

Vår referanse:
201507552-3 008

Sted, Dato
Oslo, 01.12.2015

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL ENDRINGER I PSYKISK HELSEVERNLOVEN - KONTROLL FOR Å HINDRE INNØRING AV LEGEMIDLER, RUSMIDLER, SKADELIGE STOFFER, FARLIGE GJENSTANDER OG RØMMINGSHJELPEMIDLER

Det vises til Politidirektoratets oversendelse av Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 9. oktober, med frist for merknader til 1. desember.

Departementet har foreslått å endre psykisk helsevernloven slik:

§ 4-6 Undersøkelse av rom og eiendeler samt kroppsvisitasjon

Når det er nødvendig for å ivareta sikkerheten eller hensynet til behandlingen, kan institusjoner for døgnopphold innføre rutinekontroll ved innleggelse og etter utganger for å hindre innføring av legemidler, rusmidler, skadelige stoffer, rømningshjelpemidler eller farlige gjenstander. Kontrollen kan omfatte kroppsvisitasjon av pasienten og undersøkelse av pasientens eiendeler. Rutinekontrollen kan gjelde pasienter med døgnopphold.

Ved begrunnet mistanke om at legemidler, rusmidler, skadelige stoffer, rømningshjelpemidler eller farlige gjenstander vil bli forsøkt eller er innført i en institusjon i det psykiske helsevernet, kan den faglig ansvarlige vedta at pasientens rom eller eiendeler skal undersøkes eller at det skal foretas kroppsvisitasjon av pasienten. Vedtaket skal nedtegnes uten opphold. Pasienten eller pasientens nærmeste pårørende kan påklage vedtaket til kontrollkommisjonen. Kontroll etter begrunnet mistanke kan gjelde pasienter med og uten døgnopphold.

Undersøkelse av kroppens hulrom er ikke tillatt.

Dersom det er mulig, skal undersøkelse av pasientens rom og eiendeler skje i pasientens nærvær eller i nærvær av den nærmeste pårørende eller en annen person som pasienten har utpekt. Kongen kan gi forskrift om adgangen til undersøkelse av rom, eiendeler og kroppsvisitasjon.

4A-4 første ledd første punktum skal lyde:

Det kan foretas rutinekontroll av pasientens person, rom og eiendeler, ved innleggelse, samt før og etter utganger for å hindre innføring av legemidler, rusmidler, skadelige stoffer, rømningshjelpemidler, herunder mobiltelefon og andre kommunikasjonsmidler eller farlige gjenstander.

Oslo politidistrikt

91 Strategisk Stab
Post: Postboks 8101 Dep, 0032 OSLO
Besøk: Grønlandsleiret 44, 0190 OSLO

Tlf: 22 66 90 50
Faks: 22 66 87 01
E-post:

Org. nr.: 961398142
Giro: 7694.05.08319
www.politi.no

Psykisk helsevernloven § 4-7 første ledd skal lyde:

Den faglig ansvarlige kan vedta at *legemidler, rusmidler, skadelige stoffer, rømningshjelpemidler og farlige gjenstander* som blir funnet ved inngrep som nevnt i §§ 4-5 fjerde ledd og 4-6, skal beslaglegges. Den faglig ansvarlige kan dessuten vedta at *legemidler, rusmidler eller farlig gjenstand* som vedkommende ikke rettmessig kan inneha, skal tilintetgjøres.

I psykisk helsevernloven §§ 4-5, 4A-6 og 4A-10 erstattes formuleringen "medikamenter, rusmidler, rømningshjelpemiddel eller farlig gjenstand" eller lignende med "legemidler, rusmidler, skadelige stoffer, rømningshjelpemidler og farlige gjenstander."

Oslo politidistrikt viser til vår høringsuttalelse fra 26. mars 2012 vedr. sikkerhetstiltak i de regionale sikkerhetsavdelinger. Her ble det fra vår side poengtert at vår erfaring var at

"sikkerhetsopplegget på nivåene under de regionale sikkerhetsavdelingene ikke er tilstrekkelig til å ivareta de eksisterende sikkerhetsbehov. Vi viser til det som er beskrevet ovenfor om dømte personer som til stadighet rømmer fra psykiatriske avdelinger. Det er et problem at det nærmest ikke finnes luftegårder andre steder enn på regionalt nivå.

Vi viser også til at en person som var dømt til tvungent psykisk helsevern, i fjor ble stukket ned og drept av en medpasient på en psykiatrisk avdeling på et sykehus i Oslo. Siktete hadde brakt med seg en kniv inn på avdelingen. Dette viser at behovet for å kontrollere hva som bringes med inn på en avdeling kan være like stort på en allmennpsykiatrisk avdeling som på en regional sikkerhetsavdeling. Det er Oslo politidistrikts oppfatning at det er behov for en gjennomgang av sikkerhetstiltakene på alle avdelinger med døgnbehandling som mottar pasienter på tvang og etter psykisk helsevernloven (..).

Oslo politidistrikt støtter et regelverk som gir ansatte på akuttpsykiatriske enheter adgang til å kontrollere pasientene når de kommer inn i avdelingen enten ved innleggelse eller etter endt permisjon. Det er viktig å ivareta de ansattes sikkerhet ved mottak av psykiatriske pasienter, så vel som de øvrige pasienter. Mange pasienter er en utfordring for de ansatte gjennom sin sykdom. Dersom de i tillegg er en sikkerhetsrisiko fordi de kan være i besittelse av farlige redskaper, utgjør de også en sikkerhetsrisiko for andre. Denne tilleggsbelastningen for de ansatte er meget uheldig, og det er nødvendig at de gis en slik adgang til å ivareta øvrige pasienter og egen sikkerhet.

Det er vanlig å anse at kroppsvisitasjon er utenpå klær. For politiet er det også tidvis nødvendig å undersøke under klærne, og krever avkledning. Politiet avdekker erfaringsmessig både våpen og rusmidler mv. når det gjennomføres "stripping". Disse to formene for kroppsvisitasjon representerer selvsagt helt forskjellig grad av integritetskrenkelse. Etter vår vurdering bør det klart fremgå av regelverket hva slags kroppsvisitasjon som er tillatt, evt om det er behov for krav til evt mistanke for å kreve avkledning, og også hva slags formkrav som da er nødvendig.

Med vennlig hilsen

Sveinung Sponheim
visepolitimester

Saksbehandler:
Runa Bunæs

Telefon: